monumentaalsest, 4-köitelisena kavatsetud käsiraamatust „Chirurgische Neuropathologie“ on seni ilmunud kolm köidet: I kd. (2 osas) pealkirjaga „Die peripherischen Nerven“ (Tartu, 1932), II kd. „Das Rückenmark“ (*ibid.*, 1933) ja III kd. „Das Gehirn“ 1. osa (*ibid.*, 1939). See esimene selletaoline teos on oma ilmunud osade originaalsuse ja põhjapaneva tähtsuse tõttu saanud rahvusvaheliselt teadlaste hea hinnangu osaliseks. Samuti on P-a sulest ilmunud väga rohkesti teaduslikke artikleid ajakirjades jm. väljaandeis vene, prantsuse, saksa, inglise, itaalia, hispaania jt. keeltes. P-a poolt alustatud *syringomyelia* operatiivset ravi tuntakse nüüd spetsiaalkirjanduses ka „Puusepa operatsiooni“ nime all. P. kirjeldas esimesena 1923. a. ajule teatavail kordadel omapärast väikese varba refleksi; see on omandanud mainimisväärse diagnostilise tähtsuse ja teda tuntakse „Puusepa refleksi“ nime all. „Eesti Arsti“ toimetuse liige on ta olnud 1922—23, väljaande *Folia Neuropathologica Estoniana* toimetaja tänini, on ajakirjade „Zeitschrift für Neurochirurgie“ (Berliin), „Schizofrenia“ (Torino) ja „Archives internationales de neurologie“ (Pariis) toimetuse liige, peale selle väljaannete „Archives franco-belges de chirurgie“ (Brüssel), „Giornale di psichiatria e di neuropatologia“ (Ferrara), „Rivista medica di Barcelona“ (Barcelona) ja *Confinia Neurologica* (Chicago) kaastööline. Ühtlasi omab P. hulga aumärke.

Folia Neuropathologica Estoniana, vol. XV *et* XVI 1935/36; *Acta Neuropathologica in honorem Ludovici Puusepp* LX (1936); isikl. jm. saadud andmed. *V. Ü.*

*__PÕDDER, Ernst,__ Vabadussõja ja riigikaitse tegelane, oli a-st 1926 Sõjanõukogu liige, ühtlasi a-st 1928 selle asjadevalitseja; surn. 24. VI 1932 ukj. Tallinnas. — P. oli Eesti Vabadusristi kavaleride organiseerimise mõtte algatajaid (1922); ta kaastegevusel asutati a-l 1923 esimesena praegune Vabaduse Risti Vendade Ühenduse Tartu osakond. Samuti oli P. üleriikliku koondise Vabadusristi Vendade Ühenduse asutajaid ja keskjuhatuse liige algusest (1928) peale. P. teotses ka Vabadussõjast osavõtnute organiseerimisel ning oli 1929—31 Eesti Vabadussõjalaste Keskliidu juhatuse liige; ühtlasi oli ta Tallinna E. Vabadussõjalaste Liidu esimees a-il 1928—31. Ühe kaalukama isikuna keskliidus püüdis ta Põhiseaduse muutmisele kaasaaitamiseks toimida kontaktis juhtivamate riigimeestega ja seadusandliku võimuga. P-l tuli aga vabadussõjalaste liitude II kongressi (märtsis 1931) järel keskliidust lahkuda A. Sirk'i (vt. *Suppl.*) ja A. Larka (vt. ka *Suppl.*) poolt arendatud äärmusliku tegevussuuna tõttu. Posthuumselt on ilmunud P-i mälestusi O. Kurvits'a (vt. *Suppl.*) poolt toimetatud „Eesti rahvusväeosade albumis“ III (Tall., 1938). Ta oli E. Vabadusristi kavaler.

Pvl. 1929, nr. 40; „Sõdur“ 1932, nr. 27/28; Eesti Vabadusristi Kavalerid (1935); Eesti Vabadussõda 1918—1920 I (1937), lk. 42, 44, 51 j., 71, 75, 83 j., 109, 179 jt.; E. L a a m a n, Eesti iseseisvuse sünd I—VI (1936—38), lk. 240, 254 jj.; brošüür: 20 a. Omakaitset (1938). *T.*

*__PÕLD, Harald Vilhelm,__ kirikutegelane ja keelemees, Peeter P-u (vt. ka *Suppl.*) vend, lahkus 1928. a. sügisel Kose koguduse kirikuõpetaja ja Ida-Harju praosti ametitest ja oli Eesti Misjoni Seltsi esimehena seejärel kutseliseks misjonijuhatajaks enda surmani 20. VIII 1939 ukj. Tallinnas. — P. lõpetas „Meie Kiriku“ väljaandmise 1931 ja toimetas s. a-st ajakirja „Meie Misjon“. Briti ja Välismaade Piibli Seltsi ülesandel töötas ta alates 1932. a. eesti Piibli uuestitõlkimise kallal. Misjonitegevuse kõrval kujunes see P-u tähtsaimaks tööks. Vana Testamendi tõlge valmis 1934. Järgmisel a-l avaldas ta Tartus Piibli uue tõlke lühendatud väljaandena koolile ja kodule. 1938. a. ilmus Tallinnas trükist Uus Testament. Tõlke teksti veelkordne revideerimine jäi aga lõpu eel P-u surma tõttu pooleli. Tõlkimisel kasutas P. võrdlemisi moodsat eesti keelt.

Post. 1939, nr. 223; „Uus Eesti“ 1939, nr. 226; isikl. jm. saadud andmed. *T.*

*__PÕLD, Helmi,__ karskustegelane, järgneva lesk, sünd. Järvamaal Koigi mõisas. — P. on jätkanud tööd Eesti Noorsoo Kasvatuse Seltsi tütarlastegümnaasiumi õpetajana, Eesti Naiste Karskusliidu juhatajana ja ajakirja „Eesti Naine“ vastutava toimetajana tänini. A-st 1931 on P. Eesti Karskusliidu auliige. Ta on avaldanud jutustise „Sõdurikast“ (Tartu, 1937).

Eesti biograafilise leksikoni tÃƒÂ¤ienduskÃƒÂ¶ide, 1940, lk. 253